

CULEMBORGSE 'VOETNOTEN'

JESSE KROL

Lang leve Gispen- een leven lang Gispen!

Culemborgse Voetnoot 2016-59

Genootschap A.W.K. Voet van Oudheusden

COLOFON

Culemborgse Voetnoten,
nummer 59
ISSN: 0929-1334
november 2016
Een uitgave van het
'Genootschap A.W.K. Voet
van Oudheusden'
Opgericht 14 oktober 1937

Redactie

J.G. Borggreve
M.S. Bugter
Y.E. Jakobs-Lommers

Redactieadres

M.S. Bugter
Spoorstraat 34
4101 XK Culemborg
E-mail: bugter@voetvanoud-
heusden.nl

Bijdragen kunnen per e-mail
worden gezonden naar de
redactie. Auteurs wordt verzocht
zich te houden aan de redactio-
nele richtlijnen, die te lezen zijn
op de website van het Genoot-
schap.

Vormgeving en productie

Studio Bassa, Culemborg

Secretariaat Genootschap

Dhr. B.C.M.B. Holtkamp
Jacobsvicarie 18
4105 CT Culemborg
E-mail: secretaris@voetvanoud-
heusden.nl
Website: www.voetvanoudheus-
den.nl

Bankrekening

NL90 INGB 0005 023 582 t.n.v.
Genootschap A.W.K. Voet van
Oudheusden.
De contributie bedraagt € 15,00
per jaar. Een (vrijwillige) extra
bijdrage stelt het bestuur
bijzonder op prijs.

Omslagbeeld

Gispen-personeel op de
werkvloer te Culemborg,
1940-1945.

Inleiding

Trots is onze stad op het feit dat het vermaarde meubel-
bedrijf Gispen, sinds 1934 gevestigd in Culemborg, zijn
eeuwfeest viert. Dat het Elisabeth Weeshuis Museum
- museum voor wezen- én stadsgeschiedenis - met
een tijdelijke expositie aandacht zou besteden aan dit
heugelijke en bijzondere feit, leek mij logisch.

In nauw overleg met de Stichting Gispen Collectie kozen
we ervoor de sociale kant van het bedrijf alsmede de
activiteiten die de medewerkers samen ondernamen
te belichten in tien thema's. We wilden graag het (oud)
personeel aan het woord laten. In de tentoonstelling *Lang
leve Gispen - een leven lang Gispen!* vertellen zij over wat
het bedrijf voor hen betekende of betekent. Zo komen
onderwerpen als de sportclubs en de kinderkampen
aan bod, maar ook de oprichting en de werking van de
Ondernemingsraad, de Fabrieksfluit - het personeelsblad
en het veiligstellen van oude Gispen meubels en het
bedrijfsarchief door de Stichting Gispen Collectie. We
ontdekten hoe warm het Gispen-hart klopt voor de zaak
en de producten.

En nu is er ook een Voetnoot over het 100-jarig bestaan
van Gispen, een kers op de verjaardagstaart. Want een
tijdelijke tentoonstelling wordt na verloop van tijd weer
opgeborgen. Een Voetnoot met daarin een keur aan
historische foto's, de uitgeschreven interviews en de
tentoonstellingsteksten is een blijvend aandenken en
naslagwerkje voor iedereen die belangstelling heeft voor
de geschiedenis van Culemborg in het algemeen en in die
van meubelbedrijf Gispen in het bijzonder.

Nicole Spaans

Directeur Elisabeth Weeshuis Museum

Culemborg, december 2016

Lang leve Gispen – een leven lang Gispen

In het oprichtingsjaar 1916 koopt W.H. Gispen voor f303,80 een smidse aan de Coolschestraat 27a in Rotterdam

1916

Gispen houdt zich bezig met metaalbewerking, houtbewerking, smeedwerk, koperwerk, meubelen en betimmeringen

Ch. Hoffmann is het hoofd van de tekenkamer en groeit uit tot de rechterhand van W.H. Gispen

1918

Fabriek en kantoor aan de Voorhaven 101 te Rotterdam. De naam luidt: Gispen's fabriek voor metaalbewerking N.V.

Het aantal personeelsleden stijgt van 2 in het oprichtingsjaar tot 21 in 1919

1919

Productie haarden, hekken, lampen en houten meubelen

1920

'16 man = 1200 kg, een sterk "staaltje". Gispen-personeel poseert op een tafel no. 515. Afbeelding uit Gispen metalen meubels catalogus no. 52 uit 1933.

In 1916 start Willem Hendrik Gispén (1890-1981) een smederij in Rotterdam. Hij vervaardigt samen met twee personeelsleden ambachtelijke kunstnijverheid. Het bedrijf groeit en heeft begin jaren dertig circa 100 medewerkers. In 1934 vestigt het bedrijf zich in Culemborg, samen met een groot deel van het personeel. In de Lekstad wordt er in de jaren die volgen hard gewerkt om mooie producten te maken van goede kwaliteit. Innovatie en ontwerpers

van naam en faam loodsen het bedrijf de 21ste eeuw in.

Het personeel vormt een belangrijke factor in het succes. Personeel dat zich verbonden voelt met elkaar en met het bedrijf Gispén. En zeker in de naoorlogse periode na werktijd nog allerlei dingen met elkaar onderneemt. Samen staken en fanatiek sporten, samen naar de hobby- of fotoclub. Altijd hardwerkend op de achtergrond. Maar nu ter viering van het eeuwfeest in de spotlights.

1921

Productie pantserrolluiken

1922

Productie bronzen raam- en deurprofielen voor toepassing in winkelpuien

1923

1924

Inrichting Statenzaal Provinciehuis te Arnhem

1925

Telefooncellen op vrachtwagen van Gispén te Rotterdam, 1931-1933.

Gispén-personeel op het kantoor te Rotterdam, jaren 20.

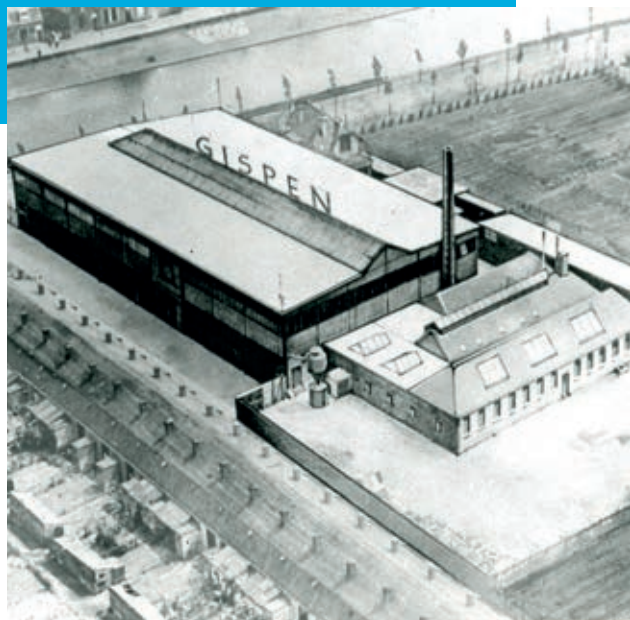
Overname FAX-fabriek

Gispen-Kenner André Koch vertelt hoe de overname van de Culemborgse FAX-fabriek door Gispen in 1934 verliep.

“De FAX-fabriek was een fabriek voor metaalbewerking, vergelijkbaar met Gispen. Maar ze hadden het domme idee gehad om producten van Gispen na te maken. Willem Hendrik Gispen heeft ze toen een proces aangedaan, dat hij heeft gewonnen. De rechter besliste daarnaast dat alle geplagieerde producten moesten worden vernietigd. En dat was nogal wat, het ging om grote aantallen. De FAX was een goed geoutilleerde fabriek met nieuwe machines en een vrij nieuw fabrieksgebouw. En daar konden wel duizend stuks per productiegang vervaardigd worden.

Het was de doodsteek voor de firma, die failliet ging. Dus Willem Gispen sloeg direct toe. Eigenlijk wilde hij zich in Rotterdam ergens anders vestigen, maar hij had het gemeentebestuur niet mee. Hij kreeg niet zijn zin met een brug over een watertje. Toen dacht hij: ‘Ik ga lekker naar Culemborg!’ Hij kon de FAX-fabriek en de inboedel onder hele gunstige voorwaarden overnemen. Daarbij nam Gispen een groot deel van het eigen personeel mee uit Rotterdam.

Daarom was er wel weerstand tegen de verhuizing. De communistische partij in Culemborg waarschuwde middels een schotschrift in hun krantje tegen Gispen. Het was crisistijd, er heerste grote werkloosheid en Gispen zorgde niet voor werkgelegenheid in de Lekstad. Pas later,

De fabriek aan de Triosingel net nadat Gispen metaalwarenfabriek FAX in 1934 had overgenomen.

toen het bedrijf weer groeide, kwam er meer emplooi voor Culemborgers.”

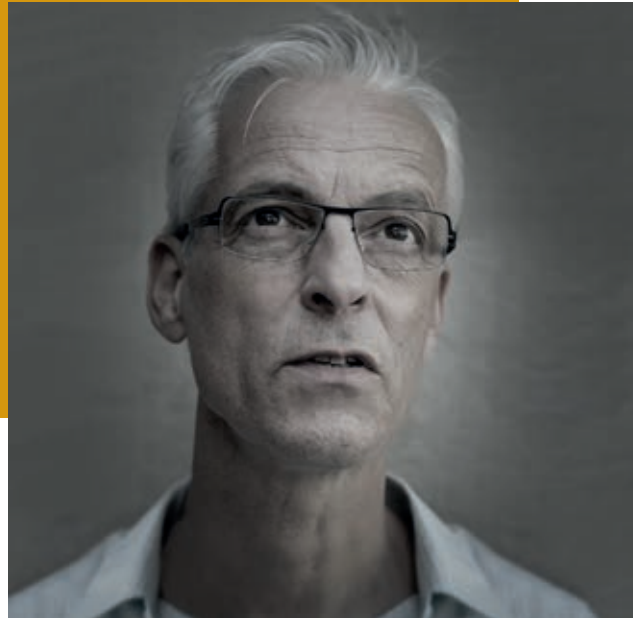
André Koch

Kunsthistoricus André Koch promoveert in 1988 op Industrieel ontwerper W.H. Gispen (1890-1981), een modern eclecticus. Hij is tot 2013 universitair docent te Leiden. Koch initieert in de jaren tachtig een tentoonstelling over Gispen in het Stedelijk Museum Amsterdam en in het Haags Gemeentemuseum en geeft in 1994 de aanzet tot de expositie 'De Verlichting' in de Kunsthal Rotterdam over elektrische woonhuis-verlichting.

"Op de foto legt Willem Gispen aan de dames van de Vrouwen Electriciteits Vereeniging in Arnhem uit waarom het belangrijk is om goede verlichting in je huis te halen. Er waren twee motieven die op de achtergrond meespeelden. Aan de ene kant waren dat commerciële motieven. Hij wilde uiteraard zijn lampen verkopen. Wat ook terecht was, want het waren goede producten. Maar hij handelde ook uit humanitaire overwegingen. Gispen wilde namelijk ook dat mensen zich beschermden tegen verblinding.

Het ging dus niet alleen om mooie lampen. Het ging ook om goed en veilig licht op de juiste plaats. Want als verblinding optreedt, dan beschadig je je ogen en dat kan op den duur natuurlijk fout uitpakken. Als fabrikant van onder andere lampen wilde hij dat natuurlijk niet op zijn geweten hebben.

Al in de jaren 30 was Gispen een voorstander van 'lichtspreiding', wat later, in de jaren 50, door Philips werd geproptageerd. Het hield in dat je niet langer volstaat met één centrale lamp in de

kamer, maar voor verschillende activiteiten in de kamer verschillende lampen kiest. Dus een leeslamp bij de stoel waarin je leest, een eetkamerlamp boven de eetkamertafel, een bureaulamp op het bureau en kleine tafellampjes her en der in de kamer. In feite was hij zijn tijd dus al behoorlijk vooruit, want in de jaren 30 hadden de meeste mensen nog maar één lamp in de kamer.

Goed en veilig licht

Willem Hendrik Gispen is niet alleen artistiek leider van het bedrijf. Op de foto is hij te zien in de rol van onderwijzer, zijn beroep voordat hij architectuur gaat studeren aan de Rotterdamse Academie. Het onderwijs aan jongelui blijkt hem niet te liggen, maar met volwassenen kan hij prima overweg.

In 1938 geeft hij aan de dames van de Electriciteits Vereeniging in Arnhem uitleg over waarom het van belang is goede verlichting in huis te halen. Verlichting moet niet alleen mooi en nuttig zijn, maar ook veilig, vindt Willem Gispen. Uiteraard vertelt hij zijn verhaal aan de hand van producten uit zijn eigen

Opening toonzalen in Amsterdam, Rotterdam, Brussel, Parijs, Londen en Nottingham

W.H. Gispen ontwerpt de omslagen van de Gisolampen-catalogi. Ze vertonen kenmerken van De Stijl

Door de snelle uitbreiding van het bedrijf raakt Gispen in financiële moeilijkheden

W.H. Gispen trekt Paul Schuitema aan als foto- en typograaf om een aantal productcatalogi te ontwerpen

1926

Introductie Giso-lampen

1927

W.H. Gispen presenteert zijn eerste stalen buis-meubilair

1928

1929

Start seriefabricage van stalen buismeubilair

1930

Opdracht om een aantal vertrekken van de Van Nelle-fabriek in te richten

W.H. Gispen geeft les aan de Vrouwen Electriciteits Vereeniging in Arnhem, 1938. Rosa Manus richt op 7 september 1932 deze landelijke vereniging op. Tot 1973 blijft de vereniging bestaan met als doel 'het bevorderen van de toepassingen van elektriciteit in de ruimst mogelijke zin, en op elk gebied dat voor vrouwen van belang kan worden geacht'.

fabriek. De lamp met de kap is een compromis tussen de zakelijke Giso-lamp van metaal en glas, die Gispens sinds 1926 produceert maar voor velen nog té modern is, en de ouderwetse lamp met

de sterk geplooidde rokkap. Deze combinatie van oud en nieuw blijkt een gouden zet, want hierover zijn veel kopers wél enthousiast.

Bedrijfsreorganisatie n.a.v. financiële moeilijkheden. Ir. W. van Osselen wordt aangesteld als mede-directeur

Gispens vestigt zich in Culemborg in metaalwarenfabriek FAX aan de Triosingel 34

60 man personeel verhuist mee van Rotterdam naar Culemborg

Vanaf dit jaar worden er boekjes gedrukt met het fabrieksreglement en de arbeidsovereenkomst

1931

1932

1933

1934

1935

Gispens produceert de PTT-Telefooncel

Introductie van bureaustoel no. 355, bijgenaamd de 'worststoel'

Gispens levert inktstetten, tafels, stoelen, kapstokken en verschillende lampen voor het Raadhuis te Hilversum

Staande lamp no. 6005 en achterpootloze fauteuil no. 412 in de tentoonstelling *Lang leve Gispens - een leven lang Gispens*.

Met fauteuil no. 412 introduceert Gispens het lange model armlegger

Aantal speciale opdrachten zoals een verrolbare kassa voor Cineac-Handelsblad te Amsterdam, school-, tandarts- en rolstoelen

Start fabricage van plaatstalen kantoor-meubelen onder de naam Stalachrome

De oorlog door

In de oorlog helpt de stedelijke Centrale Keuken in de voedselvoorziening. Ook Gispen draagt zijn steentje bij. Personeel en andere Culemborgers kunnen bij de fabriek water halen, bij beschietingen stelt het bedrijf transport voor gewonden beschikbaar en zwangere vrouwen bevallen bij carbidlicht van Gispen.

Het lukt de zakelijk directeur Willem van Osselen het bedrijf door de oorlog heen te loodsen en het grootste deel van het personeel voor tewerkstelling in Duitsland te behoeden.

Bedrijf en personeel beschermen heeft echter een hoge prijs. Gispen gaat onder druk van de bezetter voor de Duitse oor-

De voormalige FAX Metaalwarenfabriek wordt uitgebreid met een expeditiegebouw

Gispen voert de traditie van de 'Orde van de roodlederen portefeuille' in ter ere van een 12½ jarig jubileum

Duitsland bezet Nederland

1936

Inrichting AVRO-studio's

1937

Gispen richt de huis-apotheek van Paleis Soestdijk in en verzorgt de inrichting van een aantal luxe hutten voor ss Nieuw Amsterdam

1938

1939

De Algemene Catalogus verschijnt

Gispen krijgt de opdracht om het PTT-paviljoen in te richten in de Nieuwe Beurs te Rotterdam

1940

De oorlogsmaatregelen leveren een nieuw type lamp op: verduisterings-lampen

logsindustrie produceren, bijvoorbeeld vliegtuigonderdelen. De enig mogelijke tegenwerking is de productie trainieren, hetgeen met veel creativiteit gebeurt. Toch worden er in de oorlog ook nieuwe producten geïntroduceerd, zoals verduis-

teringslampen en staalarm meubilair, de Pelko-serie. Hoewel na 1943 alle grondstoffen gebruikt moeten worden voor de oorlogsindustrie, maakt het bedrijf in de laatste oorlogsjaren onder andere kleine noodkacheltjes.

Aan de Triosingel wordt de witte loods, ook wel de zandstraal-inrichting genoemd, bijgebouwd

1941

Ter vervanging van de plaatstalen Stalachrome producten worden onder de naam Pelko zogenaamde staalarme meubelen gemaakt

Van den Broek en Bakema architecten ontwerpen een nieuwe fabriekshal op Amerikaanse leest geschoeid met o.a. Cincinnati-afkantpers

1942

De eerste zwemwedstrijd via de Lek van Beusichem naar Culemborg

Ontstaan bedrijfsschool

1943

Gispen fabriceert kookkachels, liliputkacheltjes, kolenkitten, aardappelmessjes, petroleumvergasers, koekenpannen etc.

De personeelsvereniging GISONA (= Giso, ontspanning na arbeid) opgericht

1944

Het Gispen-embleem verandert

Nederland bevrijd

1945

Gispen-personeel op de werkvloer te Culemborg, 1940-1945.

Mevrouw Van Kampen

Mevrouw T.H. Van Kampen-Carstens is de dochter van chef magazijn en knipperij Willem Carstens die in 1934 met Gispen mee verhuist naar Culemborg. In de jaren zestig neemt hij afscheid. Zijn dochter werkt van 1950 tot 1954 bij het bedrijf als tijdschrijfster.

"In het begin van de oorlog ging alles nog een beetje normaal, voor zover ik daar als kind een idee van had. Maar toen de oorlog vorderde, kwam het steeds vaker voor dat er geen stroom meer was, geen licht of geen verwarming.

Gispen heeft toen de Culemborgers geholpen door een put te slaan in de Derde Triestraat, net om de hoek bij de Gispen fabriek. Bewoners van de naastgelegen straten konden daar water tappen bij de pomp. Er waren wel meer pompen in de stad, maar dit was voor veel mensen een uitkomst omdat het mooi in de buurt was.

En dan kon je ook nog één keer of twee keer per week drinkwater uit de kraan krijgen bij Gispen in de Spoorstraat. Aan die muur zat een kraan waar mensen dan emmers drinkwater konden tappen, zodat je dan ook eens een keer lekker fris drinkwater had.

Ook voor zwangere vrouwen werd er iets speciaals gedaan. Zij hadden een doktersattest en als de bevalling er aan kwam, dan konden ze bij Gispen carbid halen voor het licht. Want ja, als er geen licht was op zo'n moment, dan kon je moeilijk met een kaarsje gaan bevallen, dat gaat niet.

Op een gegeven moment zaten er ook Duitsers in de Gispen fabriek. Ik weet nog wel dat er toen een soldaat met een grote gamel naar buiten kwam. Er was gratis soep voor iedereen! Dus alle kinderen renden naar huis om kommen en pannetjes te halen. Het water liep ons in de mond. Maar thuis gekomen zagen we pas dat er maden in zaten. Wat een teleurstelling!"

Jo van Kampen en Cor Borgstijn

Jo van Kampen (links) werkt van 1949 tot 1954 bij Gispen als tijdschrijver. Hij is mede-oprichter van de Gispen's Tafel Tennis Club en speelt tot 1954 voor de club.

"Als Gispen's Tafel Tennis Club begonnen we in de zogenaamde kantine van Gispen, wat in feite een schaftlokaal in een Romneyloods was. In ieder geval had je er lekker veel ruimte, je kon de boel aan de kant schuiven en dan wat tafels achter elkaar zetten. Het was een goeie trainingsruimte waar we zelfs lange tijd wedstrijden in hielden. Al in de begintijd had de tafeltennisclub van Gispen zich aangesloten bij de Nederlandse Tafeltennis Bond. We begonnen in de competitie 3e klas van afdeling 2 en dat liep voorspoedig."

Cor Borgstijn (rechts) komt eind jaren vijftig vanuit zijn oude club Ribo bij TTC (nu TTV) Gispen, waarvoor hij zich tientallen jaren inzet. Momenteel is hij ere-lid.

"Wij maakten in de jaren 60 grote reizen door het land. Omdat wij centraal in het land waren gelegen, hebben we in diverse regio's gespeeld. Als we in het zuiden ingedeeld waren, dan speelden we in Breda, Middelburg, of in Graauw, in Zeeuws Vlaanderen. En als we in het noorden ingedeeld waren dan zaten we in Weesp, Amsterdam, Haarlem, Volendam en Alkmaar. We gingen dan eigenlijk altijd met de eigen auto. Later kregen we

hulp van de directiechauffeur die ook Van Osselen reed. Hij had zo'n lelijke eend en daar gingen we toen ook nog wel eens mee op pad. Maar voor die tijd gingen we met eigen vervoer, en dan speelde je ook nog eens doordeweeks. Ik weet wel dat we naar Leiden gingen en dan was het heel gewoon als je om twee uur of half drie 's nachts thuis kwam. Want je begon eigenlijk pas te spelen om acht uur of half negen. Voor verdedigers zoals ik duurden de partijen altijd lang. En zodoende waren we dan ook laat thuis."

Na werktijd

Ook na het klinken van de fabrieksfluit treffen Gispens-medewerkers elkaar graag. Al dan niet in verenigingsverband wordt er gevist, getennist, gewandeld, gevoetbald, geklaverjast, gefotografeerd, gebadmintond, geschaatst, gedamd, hardgelopen en muziek gemaakt. Nog steeds bestaan de hobby-club, de jaarlijkse Gispens zwemtocht en Tafeltennisvereniging Gispens.

De eerste tafeltenniswedstrijd wordt gespeeld in 1944. Zes jaar later richten enkele werknemers Gispens's Tafel Tennis Club op. Adjunct-directeur Prins regelt een tafel en voor de trainingen stelt het bedrijf de kantine beschikbaar. Eind jaren vijftig fuseert G.T.T.C. met de Culemborgse clubs Odi en Ribo, waardoor een aantal goede spelers wordt binnengehaald. Het eerste team rijdt het hele land door om wedstrijden te spelen.

Gispens bestaat 25 jaar!

De heer Van Osselen maakt een studiereis naar Amerika en Canada

Het eerste nummer van het personeelsblad 'de Fabrieksfluit' verschijnt

1946

Naar aanleiding van de reis van Van Osselen wordt de automatische lakkerij ingericht

Introductie winstdeling om het personeel te laten profiteren van gunstige bedrijfsresultaten

1947

De 200ste werknemer in dienst

1948

W.H. Gispens treedt af als directeur

1949

Gispens schenkt lichtkronen aan het gerestaureerde stadhuis te Culemborg

Dhr. A. Prins wordt naast Van Osselen benoemd als directeur

Start ideeënbus in de Fabrieksfluit

Gispens's Tafel Tennis Club opgericht

1950

Introductie van het presidentsbureau, bureau voor leidinggevend, zoals president-directeuren en president-commissarissen

Prijzuitreiking bij de Gispens Langebaan-zwemwedstrijden, circa 1980.

Touwtrekkers van Gispens-Staalmeubel trekken aan het kortste eind tijdens een wedstrijd in Eelde in 1981, uit Fabrieksfluit 334.

Nog steeds speelt TTV Gispen met de naam Gispen op de shirts. De leden spelen niet meer in de hoogste regionen en de club heeft zich meer op het recrea-

tief spelen toegelegd. Het bedrijf Gispen sponsort al lang niet meer, maar de naam wordt nog met trots gedragen.

■ Begin bouw fabriek II

■ Hotel 'Het Wapen van Gelderland' aangekocht voor de vestiging van kantoren

■ Er werken op dit moment 300 personeelsleden bij Gispen

1951

■ Eerste sportweek gehouden

■ Tennisclub 'Gispen' opgericht

1952

■ Grootste order sinds de oprichting: 4738 bureaus voor de Amerikaanse Luchtmacht

■ De Gispen-fotoclub opgericht

■ Opening toonzaal aan de Lijnbaan te Rotterdam

■ Wim Rietveld treedt in dienst bij Gispen

■ Oprichting Gispen-Durion (hardverchroomfabriek)

1953

■ Introductie Amerikaanse stoel naar ontwerp van Ch. Hoffmann

■ Wim Rietveld ontwerpt 'Meubelen voor het eenvoudige interieur' geheel in de geest van Goed Wonen, o.a. fauteuil no. 415, stoel no. 116 en wandrek no. 663

■ Gispen introduceert het neigmechanisme voor fauteuils op de Efficiency-beurs te Utrecht

■ Uitbreiding fabriek met een magazijngebouw

1954

■ De eerste Ondernemingsraad-verkiezing en -vergadering

■ Vanaf nu kan men muzikale ontspanning vinden bij de Gispen-harmonie

1955

Het eerste team van GTTC in 1959.

Voorste rij van links naar rechts:

G.G. Toonen, Joh. de Koning, Joh.

Bonouvrié en G. de Braaf. Achterste rij van links naar rechts: L.C. van Dijk, A. Th. Wammes, A. Vermeulen, J. Lamphen en Th. Hoeven.

Op kamp

Wim Rietveld introduceert ontwerper André Cordemeyer bij Gispen

Overschakeling van tariefbeloning naar weekloon volgens de metaal-CAO

1956

Rietveld en Cordemeyer ontwerpen samen de eerste geheel uit polyester bestaande fauteuil no. 416

Wim Rietveld vertrekt, Van Osselen, Holleman en Cordemeyer vormen het ontwerpteam

Moeilijk jaar waarin Gispen de arbeidstijd moet verkorten tot 32 uur per week vanwege het geringe aantal orders

1957

Mondial-stoel ontworpen door Gerrit en Wim Rietveld

Vertrek A. Prins als directeur

1958

Kleurodesk: er komt kleur in de meubelen!

Mr. G.W. Kernkamp t/m 1964 onderdirecteur, daarna tot 1976 directeur

L.J. Holleman leidt vanaf nu het ontwerp bureau

1959

5600-Bergmeubel, een re-design van wandrek no. 663 door Holleman en Cordemeyer

400ste personeelslid in dienst

Nieuw logo

1960

Groepsfoto op het kampeerterrein te Bakkum tijdens het Gispen kinderkamp van 1966.

Spelletjes spelen tijdens het Gispen kinderkamp van 1966 te Bakkum. Toon van den Heuvel houdt de score bij.

Noordwijkerhout, Renesse, Bakkum. Het zijn bestemmingen van de kinderkampen die Gispens van 1955 tot 1982 organiseert. Een week lang spijkerpoepen, voetballen, pootje baden en picknicken op het strand. En op vrijdagavond een feestavond met cadeautjes. Veel Gispens-kinderen hebben er dierbare herinneringen aan.

Gispens organiseert de vakantieweek vanuit sociaal oogpunt: voor veel kinderen van werknemers zit een vakantie er op een andere manier niet in. De kosten worden betaald vanuit het personeelsfonds, ouders betalen slechts een kleine bijdrage.

Een kleine club Gispens-medewerkers vormt de leiding. Zij vullen wasmanden met gesmeerde broodjes en begeleiden de kinderen 's nachts naar het toilet, de smalle ladder van de hooizolder af. Ook zij komen aan het eind van de week vermoeid weer terug. De maandag erop mogen ze een dagje thuis blijven om bij te slapen.

Ook voor jongeren, dames en gepensioneerd Gispens organiseert het bedrijf busreisjes, vaak deels met een educatief karakter. De deelnemers krijgen rondleidingen door fabrieken en achteraf wordt er gezellig samen gegeten.

465 werknemers in dienst

Gispens Bedrijfsbrandweer van start

1961

Conferentiefauteuil als onderdeel van zitunit ontworpen door Cordemeyer

Ontwerpbureau N.V. Gispens ontwerpt kapstok no. 9807 die tot 1970 zal worden geproduceerd

Nieuwe fabriek IV in gebruik genomen

Fusie Gispens en Staalmeubel b.v.

1962

Nieuwe fabriek met moderne lakkerij aan de Industrieweg

1963

Instroom werkrachten uit het Middellandse Zeegebied

Bouw Casa Maroc voor ca. 100 werknemers

Ir. J. Meyers tot 1986 technisch directeur

1964

1965

Eten op de zolder van boer Pennings in Noordwijkerhout tijdens het Gispens-kinderkamp van 1971.

Cor van Zanten

Cor van Zanten werkt van 1961 tot 2010 bij Gispen, waar hij zich bezig houdt met werkvoorbereiding en arbeidsanalyse. Van 1973 tot 1982 gaat hij als leider mee op de kinderkampen.

"Als we op zaterdag vertrokken bij Gispen, dan werden we uitgezwaaid door vaders en moeders, broertjes en zusjes. Met de bus gingen we naar Noordwijkerhout. Daar hadden we een onderkomen bij boer Pennings, op de zolder van een grote schuur.

Achter op de zolder had de boer met gordijnen een afscheiding gemaakt. Aan de ene kant lagen de meisjes, aan de andere kant de jongens. En er was een klein opkamertje waar de leiding verbleef. Alles deden we daar op de zolder, zelfs koken. Ook werden veel spelletjes rond de boerderij gedaan en bij heel mooi weer gingen we met z'n allen lopend naar het strand om daar te spelen of te zwemmen.

Met de kinderen ondernamen we van alles: er werd een competitie georganiseerd met allerlei spelletjes waarmee punten verdiend konden worden. En elke dag werd er na het eten een ploegje kinderen aangewezen die dan de tafels moest afruimen en samen met tante Leny de afwas ging doen. Nooit was er protest. Iedereen deed braaf zijn taak want er waren heel veel kinderen die nog nooit van thuis weggeweest waren en zo'n week was voor hen natuurlijk een enorme belevenis.

Aan het eind van die week, op vrijdagavond, was altijd de feestavond. Dan werd aan de kinderen gevraagd een voorstelling voor te dragen. Het bedrijf had voor alle kinderen een cadeautje gekocht, en voor degenen die het hoogste hadden gescoord in de competitie was er een prijs. Een extra grote bouwdoos, of een puzzel.

Voor ieder kind was het heerlijk om aan het einde van de week weer naar huis te gaan. Met een fijne week in hun gedachten, maar ook met een cadeautje. Op de terugweg lag binnen een kwartier bijna de hele bus te slapen. Niet alleen de leiding, maar ook de kinderen waren die week natuurlijk een hoop slaap te kort gekomen. Maar dat hoorde er allemaal gewoon bij."

Jan Rijkes

Jan Rijkes werkt vanaf 1959 bij Gispen, sinds 1964 als chef inkoop. Hij neemt in 1995 afscheid van het bedrijf.

"15 juni 1970 was een zeer enerverende dag. 's Ochtends, bij het selecteren van de binnengekomen post, bevond zich ook post bestemd voor Gispen Durion, onze hardverchromdivisie. Na mijn lunch reed ik naar ons complex Achter de Poort, zoals ik dat wel meer deed wanneer deze post ontvangen werd.

Daar aangekomen bleek dat in het achterste deel van hal 3 een grote brand woedde. In hal 3 werd zowel geproduceerd door de afdeling Durion als voor de meubelfabriek, gescheiden door wanden. De omvang van de brand was wel zodanig dat de ruimte tussen fabriek 2 en fabriek 3 niet meer begaanbaar was. Daarop ben ik naar de Randweg, aan de achterzijde van fabriek 4, gereden en heb meteen de mensen gevraagd om de zuurstofflessen uit de fabriek te halen, omdat ik vermoedde dat de brand zich zou doorzetten.

Vervolgens ben ik, zijnde een ex-brandweerman van de Triosingel, naar de plaatwerkerij gelopen en heb een overall, die daar hing, aangetrokken. Ik pakte een ladder, heb een brandslang op de juiste wijze om mijn lichaam gelegd en ben de trap opgegaan om boven, op het dak van de lakkerij, te proberen een stuk dak van de montagehal nat te houden.

De brand verplaatste zich zeer en zeer snel en het verkrijgen van water was moeilijk want er stond nog geen druk op

de toevoerleiding en dus kwam er slechts wat gepruttel uit de slang.

Alzo proberend merkte ik dat de wind gedraaid was en zich nu van de fabriek afkeerde. Gelukkig, want daardoor werden onze lakkerij en metaalbewerking gespaard zodat de fabricage, deels, voortgezet kon worden."

Brand

Elke Gispenaar kent de datum: 15 juni 1970. Een grote zwarte rookwolk geeft aan dat er iets goed mis is gegaan in de fabriek aan de Parallelweg West. In het centrale magazijn is een brand ontstaan, die zich zeer snel uitbreidt.

Honderd brandweerlieden kunnen niet voorkomen dat een groot deel van de fabriek verloren gaat. Gelukkig ontsnapt de afdeling metaalbewerking aan de vlammenzee. Een scheidingsmuur voorkomt dat de lakkerij, waar zich veel brandbare stoffen bevinden, ten prooi valt aan het vuur.

Gispen heeft belangrijke orders uitstaan, dus geldt voor alle Gispen-medewerkers, van hoog tot laag: niet te lang treuren en samen de schouders eronder! De concurrerende meubelfabriek Sedes wordt overgenomen en een deel van de productiecapaciteit wordt uitbesteed. Toeleveranciers

leveren versneld hun voorraden, zodat Gispen weer op volle toeren kan draaien. 'Het vuur is na de brand des te groter,' adverteert het bedrijf een dag na de brand.

Het lukt. "Maar met kerst, een halfjaar later, heb ik anderhalve dag achter elkaar geslapen," vertelt toenmalig chef inkoop Jan Rijkjes lachend.

Ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan verschijnt het boekje 'Zitten'. Ook ontvangt iedere werknemer een linnen zakje met 50 zilveren guldens

Het aantal werknemers bij Gispen bereikt het hoogtepunt van 500

1966

Gispen AZ komt uit, het eerste complete meubelprogramma

Lips & Gispen en Gispen + Staalmeubel worden samengevoegd

Van Osselen gaat met pensioen

E. Th. Vroom is tot 1993 in verschillende directeursfuncties aan het bedrijf verbonden

1967

Productie van lampen en woningmeubelen eindigt

Coen de Vries ontwerpt een aantal fauteuils die worden opgenomen in het Beter Zitten 2000-programma

Gispen-Durion wordt opgeheven

Start Kantoor Planning Bureau ter verkoopondersteuning

1968

1969

Cordemeyer ontwerpt bureaustoel BZ Norma tevens voor het Beter Zitten 2000-programma

'De Grote Brand' in het Gispencomplex aan de Parallelweg: f15 miljoen schade

Overname Sedes stalen meubelen N.V.

1970

Artikel in De Tijd, 16 juni 1970.

SMEULENDE RESTEN METAALWARENFABRIEK

Overname Lips & Gispens
door de Britse Chubb
Group

1971

1972

Speciaal bedoeld
voor buitenlandse
werknemers verschijnt
in de Fabrieksfluit 'het
Buitenhoekje'

Werkstaking bij Gispens
gedurende 35 dagen,
als onderdeel van
landelijk conflict in de
metaalsector

Jan Jacobs treedt in
dienst bij Gispens

1973

Jan Jacobs ontwerpt de
KT kantoorunit

Het bedrijf komt onder
één groot, modern en
representatief dak aan
de Parallelweg

1974

1975

Kantoortuinmeubel-
programma Gispens-
KT (1973) naar ontwerp
van Jan Jacobs wordt
bekroond met het label
'Die Gute Industrieform'

Jan Jacobs ontwerpt
Gispens ST dat in 1976
gepresenteerd wordt op
de Efficiencybeurs

De brand in het fabriekscomplex van Gispens aan
de Parallelweg West, 15 juni 1970.

Artikel in Nieuwsblad van
het Noorden, 16 juni 1970.

Schrijven voor de Fabrieksfluit

Het verbindende element binnen het bedrijf is het personeelsblad *de Fabrieksfluit* (1946-1992). Het blad praat werknemers maandelijks bij over ontwikkelingen binnen het bedrijf, activiteiten van de sportclubs, cursussen en die ene collega met een bijzondere hobby. Maar ook de beste voorstellen uit de ideeënbus, waar Gispens geldbedragen voor uitreikt, en verslagen van de ondernemingsraad worden er in gepubliceerd.

Medewerkers van de afdelingen Personeelszaken en Marketing stellen het blad samen. Ook de hele postkamer is betrokken bij de totstandkoming van *de Fabrieksfluit*: men zorgt voor druk en verspreiding, de chef maakt foto's bij de artikelen. Tijdens de maandelijks

André Cordemeyer stopt met ontwerpen voor Gispens + Staalmeubel

O. Kana is tot 1983 economisch directeur

Coen de Vries stopt met adviseren bij Gispens

1976

Gispens + Staalmeubel introduceert Magista archiefkasten

Casa Maroc brandt uit, 1 bewoner komt om het leven en er zijn 39 gewonden

1977

Gispens Fabrik voor Metaalbewerking en Staalmeubel gaan op in één b.v. met als naam Gispens + Staalmeubel b.v.

Het nieuwe Gispens Informatie Centrum wordt geopend

1978

1979

Jan Jacobs ontwerpt het Gispens TP bureau

Herontwerp van stoelen no. 2712 en 2702 met polyester kuip van André Cordemeyer

1980

redactievergaderingen komen mogelijke onderwerpen ter tafel en worden aan-geleverde ideeën besproken. De directie van Gispen heeft weinig bemoeienis met de inhoud en vak-bonden kiezen ervoor via eigen media te communiceren, wat de redactie een

betrekkelijke vrijheid geeft. "Hoewel veel mensen vooral naar de plaatjes keken," vertelt oud-redacteur Méry van Heel, "hebben we bijvoorbeeld bij de integratie van vrouwelijke productie-medewerkers toch wel wat bereikt met de *Fabrieksfluit*."

1981

Grote sanering: er wordt 80 man personeel ontslagen

1982

Herontwerp van de (bureau)stoelserie Cirrus van André Cordemeyer

1983

Gispen brengt een bijzondere stoelencatalogus uit van ontwerper Jean Cloos

1984

Gispen is op dit moment: adviseur, producent, distributeur en inrichter van kantoormeubelen

1985

Nimbus bureaustoelen serie ontworpen door Peter de Boer

Tafelserie Gispen-ET, ontwikkeld i.s.m. PTT en Peter de Boer

Collage van Fabrieksfluiten en een BUZZ
(opvolger van de Fabrieksfluit)

Méry van Heel

Méry van Heel werkt van 1978 tot 2011 bij Gispen op de afdeling personeelszaken, waaraan ze ongeveer acht jaar leiding geeft. Als personeelsfunctionaris zit ze in de redactie van *De Fabrieksfluit*. Méry vertelt onder meer wat de rol van *De Fabrieksfluit* is bij het aantrekken van meer vrouwelijke productie medewerkers.

"De *Fabrieksfluit* viel thuis op de mat bij het personeel, dus daarmee kon je je familie laten zien wat er allemaal gebeurde in het bedrijf. De waarde van zo'n personeelsblad moet niet worden overschat, maar ik denk dat *De Fabrieksfluit* vooral een bindend element was, iets wat je thuis graag liet zien.

In de tweede helft van de jaren 80 had Gispen moeite om voldoende technisch personeel te vinden. Op een gegeven moment kwam iemand op het lumineuze idee om meisjes en vrouwen te interesseren om in de productie te komen werken. In eerste instantie verliep dat heel traag en aarzelend en werd het met de nodige scepsis bekeken. Maar door allerlei communicatie, onder andere in *De Fabrieksfluit*, werden mensen vertrouwd gemaakt met het idee dat er ook vrouwelijke medewerkers in de fabriek konden komen werken.

Die meisjes en vrouwen begonnen zich aan te melden. Niet in groten getale, maar toch. Ze kregen een opleiding, ze werden lasser, ze leerden plaatwerken en op die manier kregen we het voor elkaar om toch een aantal vrouwen in

de productie te laten werken. We zetten foto's op de voorpagina van *De Fabrieksfluit*: Kijk, bij ons kan het: meisjes en vrouwen in de productie!

Begin jaren negentig vond men de naam *De Fabrieksfluit* veel te oubollig.

De naam stond voor iets wat een heleboel mensen eigenlijk wilden vergeten: die toeter die elke keer ging bij het begin en het einde van het werk. Het rook naar oud ijzer en Gispen was toch een modern bedrijf. Dat moest anders. Dus werd er een nieuwe naam bedacht. Na veel wikken en wegen en zelfs een prijsvraag werd er gekozen voor: *De BUzz*. Want buzzer is het Engelse woord voor fabrieksfluit en dan had het toch nog een beetje raakvlak met het verleden."

Jan Jacobs

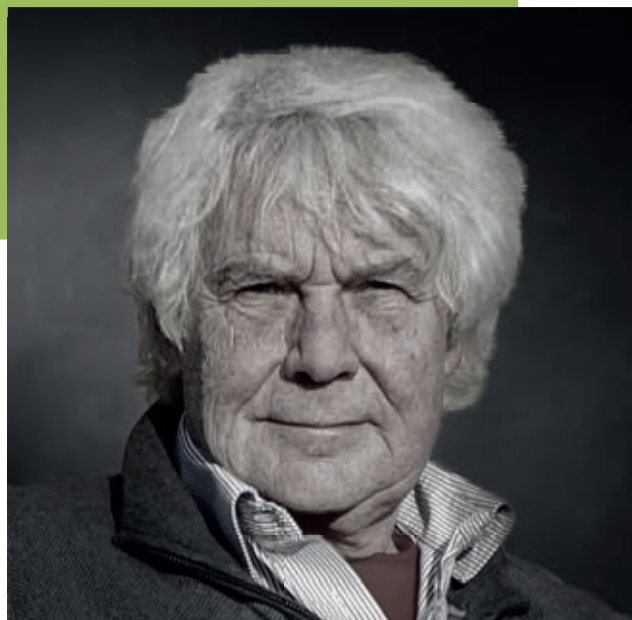
Jan Jacobs is voorzitter van de Stichting Gispen Collectie en vanaf het begin betrokken bij de stichting. Hij werkt van 1973 tot 1986 bij Gispen. Eerst als ontwerper, later is hij verantwoordelijk voor productontwikkeling en publiciteit.

"In het begin van de jaren 80 waren drie personen bij het bedrijf, Guus Toonen, John Venneman en ik, die vonden dat de meubels van Gispen en de geschiedenis van het bedrijf toch wel bijzonderder waren dan die van een doorsnee Nederlands bedrijf.

We zijn toen voorzichtig meubels gaan verzamelen en hebben gekeken wat er in het archief beschikbaar was over het bedrijf. Zo is langzaam de Stichting Gispen Collectie ontstaan.

We vinden dat we op de eerste plaats een kenniscentrum zijn. Regelmatig krijgen we vragen van mensen die willen weten of hun stoeltje echt van Gispen is. Maar we willen die kennis ook uitbreiden. Dat doen we door het bedrijfsarchief te bestuderen, dat goed in kaart te brengen en te digitaliseren. We hebben een hele goede website waar mensen productinformatie kunnen vinden. Daarnaast organiseren we erfgoeddagen om producten te tonen en lezingen te houden rondom Gispen. Dus we proberen zo veel mogelijk kennis van Gispen die er is toegankelijk te maken en die ook kenbaar te maken via internet en op andere manieren.

Gispen is natuurlijk op de eerste plaats bijzonder omdat er een 'meneer Gispen'

was. En die meneer Gispen heeft zich niet alleen bezig gehouden met het ontwerpen van aantrekkelijke meubels, maar sprak zich al in de vooroorlogse periode uit over het goed ontworpen product, wat tegenwoordig design genoemd wordt. Hij publiceerde erover en hij had zitting in allerlei organen die zich met het vak bezig hielden. Dat tilde hem al uit boven de middelmaat.

Hij vond dat alle dingen die hij maakte functioneel moesten zijn, maar ook een bepaalde schoonheid moesten hebben. En dat zie je er nog steeds aan af. Later is dat beleid binnen het bedrijf doorgezet met ontwerpers van naam zoals Wim Rietveld en André Cordemeyer. Dus het design is altijd een leidraad geweest binnen het bedrijf."

Warm hart voor het oude

De damesfauteuil no. 414, de Giso-lampen van Willem Gispen, de 'Mondial' stoel no. 217 van Gerrit en Wim Rietveld, de stoel met armleuningen no. 2215 van André Cordemeyer en het 'Wandrek-naar-maat' no. 663 van Wim Rietveld. Het zijn hoogtepunten uit de verzameling van de Stichting Gispen Collectie.

In de jaren tachtig krijgen Gispen-medewerkers Jan Jacobs, Guus Toonen en John Venneman oog voor de geschiedenis en de producten van het bedrijf. Ze redden meubels en lampen uit de afvalcontainer en hun Stichting Gispen Collectie groeit uit tot hét kenniscentrum over de historie van het bedrijf.

Jan Jacobs vertrekt bij Gispen en wordt opgevolgd door Wolter Prinsen

Jan Jacobs blijft tot 1996 als adviseur aan bij Gispen

1986

Stoelenserie Gispen-Incus ontwikkeld door Ton Haas met medewerking van het Gispen-Design-Team

Invoering KTM (=Kwaliteit Team Management), een nieuwe manier van denken en omgaan met elkaar gebaseerd op luisteren, helpen en stimuleren

1987

Herontwerp van Gispen-TP en Octa-kasten door Peter de Boer

1988

Gispen produceert theaterstoel naar ontwerp van Ton Haas voor de nieuwe schouwburg te Rotterdam

Gispen gaat onder de naam Gispen International b.v. over in het Deense Skandinavisk Holding A.S.

1989

Overname van CAR b.v. te Katwijk

1990

GIOS 200 kantoor-schermenprogramma ontworpen door Peter de Boer

Werktafelsysteem Gispen-EC met opvallende bladvormen ontworpen door Peter de Boer

De stichting digitaliseert het Gispens-archief en beheert een website met veel informatie over de historische meubelstukken en lampen. Ook richt de stichting in 2004 een Gispens Museum in en organiseert zij evenementen, zoals de Gispens Erfgoeddag.

De meeste verzamelde producten en archiefstukken zijn inmiddels ondergebracht in de collecties van Het Nieuwe Instituut in Rotterdam en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed in Rijswijk. Zij bewaren het bijzondere verhaal van Gispens voor toekomstige generaties.

Gispens bestaat 75 jaar!

Recordjaar! Hoogste omzet tot dan toe

1991

Niels Ruigrok tot 1995 directeur

1992

Laatste verchroom-activiteiten

1993

Het aantal werknemers daalt tot 228

1994

Nieuw meubel-programma Next ontworpen door Peter de Boer

Roland Zoomers directeur

1995

Selectie uit objecten van de Stichting Gispens Collectie door Jan Jacobs. Van links naar rechts: 'Mondial' stoel no. 217, 'Wandrek-naar-maat' no. 663, Damesfauteuil no. 414, Stoel met armleuningen no. 2215 en Giso-lamp no. 60/2055.

Opstelling met (v.l.n.r.) 'Mondial' stoel, oud en nieuw tafeltennistenuue en diverse 'oorlogsproducten' van Gispens in de tentoonstelling *Lang leve Gispens - een leven lang Gispens*.

Een leven lang Gispen

Gispen ontvangt het ISO-9001 certificaat

Gispen gaat van kantoormeubelproducent steeds meer naar de richting van inrichtingsadviseur

Op de Orgatec wordt het MEOS-kantoor geïntroduceerd

Oprichting Stichting Gispen Collectie

1996

Introductie Gispen STYLE, universeel ladeblok ontworpen door Peter de Boer i.s.m. Marck Haans

1997

Trolley ontworpen door Peter de Boer i.s.m. Marck Haans

1998

Work meubelprogramma ontworpen door S. Fischer i.s.m. het Gispen Design Team

Gispen introduceert onder andere de 'Mobi' en de 'Bike-desk' als productconcept

1999

Introductie Meetingpoint voor het faciliteren van informeel overleg

Introductie SoftTop, ergonomische bureautafel met zacht blad voor de door RSI geplaagde beeldschermwerker

2000

Viering van het 75-jarig bestaan van Gispen in het Concertgebouw in Amsterdam in 1991.

De roodlederen portefeuille staat symbool voor de gulle jubileumregeling van Gispen. Medewerkers die 12½ jaar in dienst zijn krijgen de portefeuille uitgereikt, met een gratificatie als inhoud.

Velen werken hun hele carrière voor het bedrijf. Wie 25 of 40 jaar in dienst is, kan rekenen op een gezellige middag met collega's en familie in de bedrijfskantine. Koffie en taart staan klaar. Collega's houden toespraken, een officiële door de directie ondertekende oorkonde wordt uitgereikt en zelfs het Gispen orkest geeft acte de présence.

Als Gispen in 2011 een soberder regeling wil invoeren, komt daar veel weerstand tegen. Met name voor de werknemers die hun jubileum ineens vijf jaar zien verschuiven is het zuur. De ondernemingsraad weet met een tegenvoorstel het bedrijf tot een overgangsregeling te bewegen.

Ook ter ere van de bedrijfsjubilea geeft Gispen grote feesten met een harmonie-orkest, een tocht per raderboot op de Lek en zelfs een concert van jazzpianist Pim Jacobs in het Amsterdamse Concertgebouw.

Peter Veer (CEO) en Pieter Noorlander (COO) leiden Gispen

2001

Concept 'Gispen zinnenprikkend' biedt een sfeergerichte benadering van de werkomgeving

Uitbreiding van de activiteiten in België door overname Burodep SA

2002

Participatie Living Tomorrow: innovaties voor kantoor van de toekomst

Gispen is inmiddels uitgegroeid tot een full-service organisatie op het gebied van kantoorinrichting

2003

Peter de Boer en het Gispen Design Team ontwerpen SideCart en QB. SideCart, de kleinste mobiele werkplek

Introductie GISPEN TM, een flexibel en stabiel werkplekprogramma van Peter de Boer

Gispen International BV gaat zelfstandig verder onder de eigen naam. De kantoorinrichter is niet langer onderdeel van de Scandinavisk Group

Opening van het Gispen Museum in het hoofdkantoor van Gispen International in Culemborg

2004

Opdracht om de gebouwen van de Europese Commissie de komende 5 jaar van kantoormeubilair te voorzien

Introductie Gispen TM, een efficiënte, veelzijdige en duurzame werkplek.

Introductie van Gispen ClubDesk waarin werken en ontmoeten in één systeem worden gecombineerd

2005

Introductie van Gispen NL, werkplek met poten die zijn geproduceerd volgens de hydrovorming techniek, waarbij een buis in een mal onder hoge waterdruk in vorm wordt geperst

Wim Dingemans

Wim Dingemans is hoofd technische dienst bij Gispen. Hij werkt sinds 1969 bij het bedrijf.

“Wat ik in vergelijking met andere bedrijven het meest bijzonder vind aan Gispen, is dat wij spreken over het ‘Gispen hart’: wij werken hier met z’n allen samen. Je zit niet op een eilandje om alleen je eigen straatje schoon te houden, maar we werken als collega’s allemaal samen en we helpen elkaar ook als er problemen zijn. En dat is een uniek gevoel dat ik vaak bij andere bedrijven niet terug vind.

Alleen als je bij het bedrijf werkt, kun je dat gevoel ervaren. Er zijn regelmatig mensen die niet meer bij Gispen werken maar nog eens tegen mij zeggen: ‘ik zit nu bij een ander bedrijf maar daar is toch een andere sfeer, dat Gispen gevoel is er gewoon niet.’

Als je vroeger een jubileum had bij Gispen dan was dat echt een happening. De voltallige directie en je collega’s kwamen dan op de receptie. Ook je familie, je vrouw en kinderen werden uitgenodigd. Je mocht zelfs collega’s van buiten het bedrijf uitnodigen. Het was echt een feestmiddag, te vergelijken met een bruiloft.

Er werden allerlei toespraken gehouden en cadeautjes gegeven. Natuurlijk werd je hier en daar ook door collega’s een beetje voor schut gezet. Ja, dat was echt een gigantische gebeurtenis, die dag. Er kwam ook iemand van de Kamer van Koophandel en dan kreeg je een gouden penning of zo.

In de loop der jaren is dat wel minder geworden. We zijn natuurlijk naar elkaar toe allemaal wat zakelijker geworden. Jubilea worden nog steeds met een receptie of een etentje gevierd, maar het is niet meer zo’n hele grote happening die de hele middag duurt. Dat is wel een verschil tussen toen en nu.”

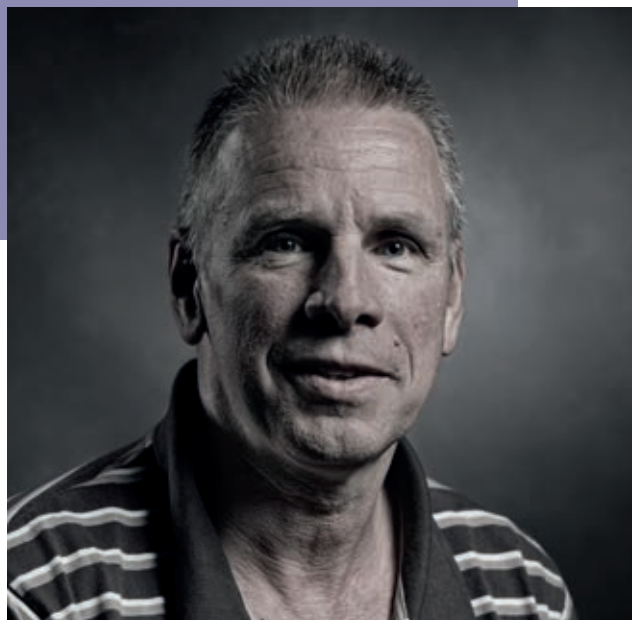
Teus Verwolf

Teus Verwolf werkt sinds 1980 bij Gispen, jarenlang als teamleider gereedschapsmakerij en sinds kort als hoofd technische dienst. Hij is sinds 2002 lid van de ondernemingsraad, waarvan de laatste acht jaar voorzitter.

De essentie van het werk in de ondernemingsraad is dat er een verschil is tussen de belangen van de directie en het personeel. De directie, dus de werkgever, wil vaak zo veel mogelijk winst maken. Maar als werknemer wil je vaak zoveel mogelijk salaris. De directie wil de ene kant op, de werknemers de andere. Dat is dus een verschil. Het is de kunst om binnen de ondernemingsraad ervoor te zorgen dat je in het midden uit komt.

Een paar jaar geleden had Gispen een moeilijk jaar en de directie was bang dat het bedrijf zwaar in de rode cijfers terecht zou komen. Men wilde dus graag een aantal bezuinigingsmaatregelen doorvoeren. We hebben toen als OR de lijst van maatregelen geanalyseerd. Er was een aantal voorstellen die de werknemers niet direct in de portemonnee zouden voelen, prima bezuinigingen waar het bedrijf beter van werd. Dat moet je natuurlijk doen.

Maar er was ook een aantal bezuinigingen die de mensen wel in de portemonnee zouden voelen, en die alleen op korte termijn wat voor het bedrijf zouden opleveren, bijvoorbeeld het versoberen van de gratificatieregeling. Gispen gaf royale vergoedingen bij jubilea, en dat mocht wel wat minder. We hebben toen

een voorstel gedaan voor een tussenoplossing. Deze kwam minder hard aan voor het personeel, maar het bedrijf kon toch op de lange termijn bezuinigen.

Gispen nam ons voorstel gelukkig over. Dat zie ik als een overwinning, zowel voor het bedrijf als het personeel."

Polderen in het klein

Op 12 oktober 1955 poseren de leden van de pas opgerichte ondernemingsraad voor de fotograaf. Met de oprichting van dit overlegorgaan tussen personeel en directie is Gispen een van de eerste bedrijven dat invulling geeft

aan de Wet op de Ondernemingsraden uit 1950.

En nog steeds stemmen alle medewerkers elke drie jaar voor de leden van de raad, die zich vanuit alle bedrijfs-onderdelen verkiesbaar stellen: van

Bijzondere heruitgave van de Mondial stoel van Gerrit en Wim Rietveld ter ere van het 90-jarig bestaan van Gispen

Jubileumtentoonstelling 'Uit het interieur van W.H. Gispen' in het Gispen Museum

Gispen en Lensvelt bundelen krachten en gaan verder als Gispen-Lensvelt Group

Overname productiebedrijf Antriol, Taicang China

Gispen behaalt, als tweede bedrijf in de branche, het EMAS-certificaat. En bevestigt zo het continue streven om duurzaam te ondernemen

Ontwerper Richard Hutten treedt aan als Creative Director van de designcollectie. Zijn credo: Playing with Tradition

Lancering Gispen SECOND LIFE voor het verantwoord omgaan met producten en materialen die retour worden genomen en waar mogelijk hergebruikt

Gispen en Lensvelt gaan uiteen

Gispen werkt klimaat-neutraal

Gispen ontvangt de Groene Telegraaf Award 2010 voor de combinatie succesvol ondernemen en duurzaamheid

2006/2007

Gispen Design Team ontwerpt ladeblokken met anti-tilt mechanisme

2008

De Richard Hutten Collection wordt onderdeel van het label NgispeN, waarmee Gispen een nieuwe lijn start speciaal gericht op design voor thuis

2009

Introductie HISTOGRAMS fauteuil en bureau ontworpen door Fabio Novembre

2010

Gispen Design Team ontwerpt schuifdeurkast Gispen SDK met geperforeerde deuren van akoestisch materiaal

2011

In opdracht van architecten Kraaijvanger Urbis en architect Ellen Sander ontwerpt Gispen voor de Rabobank in Utrecht 2500 werkplekken voor 4000 medewerkers met o.a. het CubiC 80 bureau

Introductie TRIENNIAL CHAIR van Anke Bernotat, die zij ontwierp voor een theater in Bochum

Kandidatenlijst van de FNV voor de OR-verkiezingen van 1981.

kantoor tot werkvloer. Het is hun taak de belangen van het personeel bij de directie te behartigen. Niet door dwars te liggen, maar door alternatieven voor te stellen of door het stellen van de juiste vragen. Zo moet de OR de directie ervan overtuigen goed na te denken over te nemen beslissingen.

Juist door de goede dialoog wordt de strijd bij Gispen vaak het hardst gestreden. Staken is een uiterst middel, dat soms wordt toegepast. "Maar je staakt altijd vóór een goede CAO, niet tegen het bedrijf," zegt OR-voorzitter Teus Verwolf, "en na de staking gaat iedereen er weer dubbel zo hard tegenaan."

De leden van de ondernemingsraad bij de oprichting op 12 oktober 1955.

Zittend van links naar rechts: K. Verwey, A. Middelkoop, Ir. W. van Osselen, J. de Boef, C. Hulskes, H. Perquin.

Staand van links naar rechts: G. van den Berg, C. Borstlap, R. Vermeulen en W. Carstens.

Algemeen Directeur Peter Veer vertrekt, Pieter Noorlander volgt hem op

Gispen wint Red Dot Award voor de TST-bank en de Zinn-bureaustoel

Omzet groeit met 25%

Aantal fte's stijgt met 15%, Gispen heeft 425 arbeidsplaatsen

Gispen viert eeuwfeest met tal van activiteiten, zoals een tentoonstelling en een theaterwandeling in vestigingsplaats Culemborg en een expositie in oprichtingsplaats Rotterdam

2012

In opdracht van architecten Fokkema en partners ontwerpt Gispen kantoormeubilair voor advocatenkantoor Allen & Overy in Amsterdam

2013

Inrichting EYE Film-museum Amsterdam

2014

Introduce Zinn bureaustoelenserie ontworpen door Justus Kolberg

Inrichting nieuwbouw Juliana Kinderziekenhuis (JKZ) in Den Haag

2015

Introduce DUKDALF-tafelprogramma van Peter de Boer, veel-zijdig met kenmerkend frame

Projectinrichting herhuisvesting van energiebedrijf Alliander in Duiven voor alle 1550 medewerkers

2016

Introduce ROOM TO LEARN en HUBB i.s.m. Mecanoo Architecten

Introduce Gispen NOMI, uniek, circulair en veelzijdig stoelenprogramma van Just Meijer

Inrichting centrale vergaderlocatie voor het Nederlandse EU-voorzitterschap in Amsterdam

Samenstelling Voetnoot

Jesse Krol en Nicole Spaans – tekst
Marjon van Leeuwen – transcriptie
interviews

Fotoverantwoording

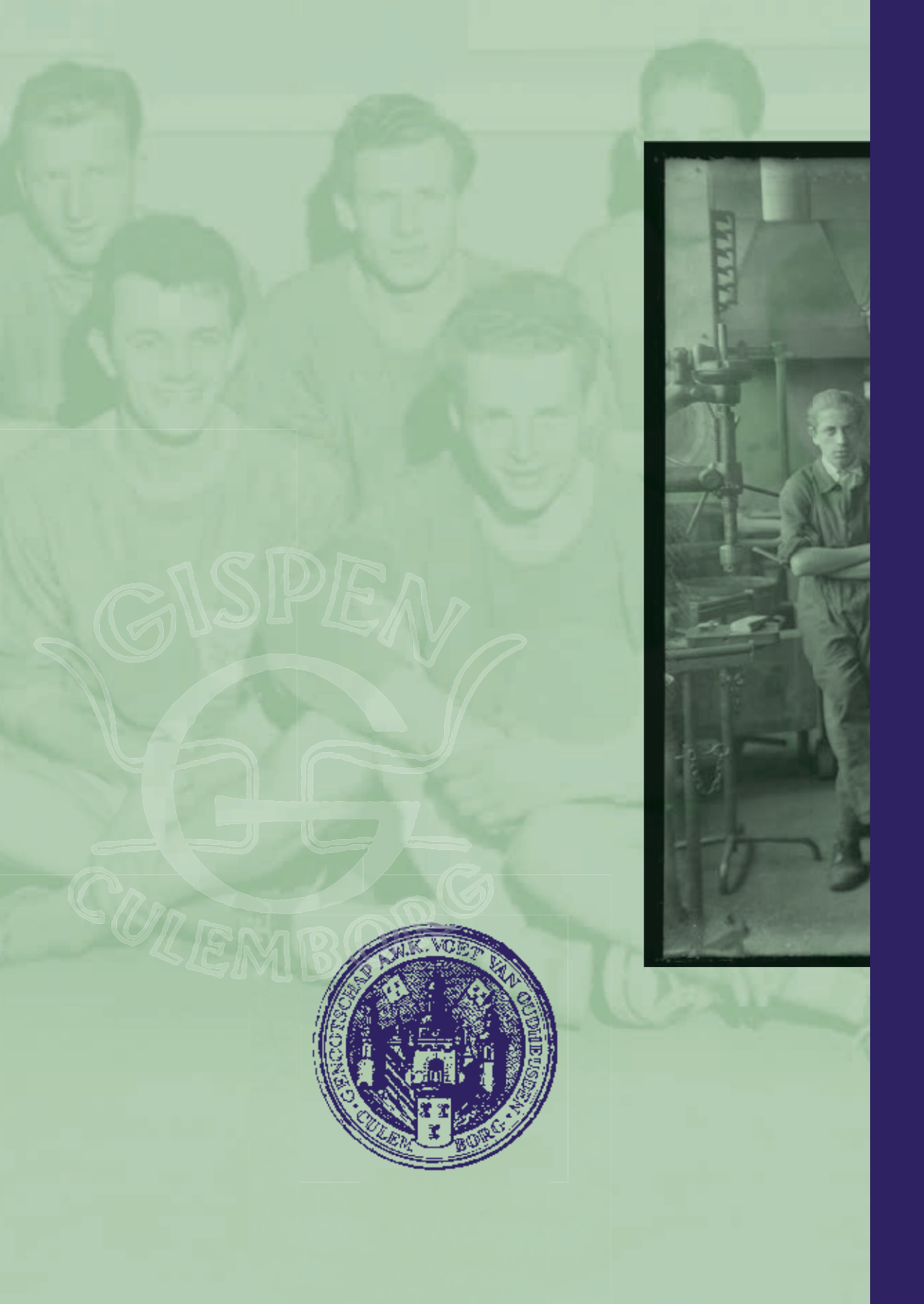
Willem Carstens, collectie
Toon van den Heuvel 14, 15
Brandweer Culemborg 19
De Tijd 19
Huub van Beurden 7, 25
Donkfoto 10, 11, 16, 17, 22, 28, 29
Elisabeth Weeshuis Museum 4
Gispen 30
Het Nieuwe Instituut 2, 3, 8, 9
Jan Jacobs 23
Nieuwsblad van het Noorden 18
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
24, 25
Stichting Gispen Collectie 3, 6, 12, 13, 20,
21, 26, 27, 31
Christiaan Vermeer 5

Geïnterviewden

Cor Borgstijn
Wim Dingemans
Méry van Heel
Jo van Kampen
Mw. T.H. Van Kampen-Carstens
Jan Rijkens
Teus Verwolf
Cor van Zanten
André Koch
Jan Jacobs

Met dank aan

Stichting Gispen Collectie
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Gispen
Jan van der Heiden
Toon van den Heuvel
Sylvia van Schaik
Sijgje Smits

GISPEN
G
CULEMBORG

